

Keel-, Neus- en Oorheelkunde

Brok in de keel

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Deze folder geeft u informatie over een brokgevoel in de keel.

Klachten

Een brokgevoel in de keel komt vaak voor. Veel mensen zijn hierover ongerust, maar meestal is het een onschuldig probleem.

Mogelijke klachten kunnen zijn:

- het gevoel van een slijmprop in de keel die niet weggeslikt kan worden;
- een gevoel dat er een graat of een korreltje in de keel zit;
- een branderige, pijnlijke of geïrriteerde keel.

Het brokgevoel zit meestal ter hoogte van het strottenhoofd. U wilt het weg krijgen door te schrapen, te kuchen of vaak te slikken. Hierbij komt altijd wel wat slijm vrij.

We noemen het een brokgevoel als er geen lichamelijke oorzaak is die de klacht kan verklaren. Meestal heeft u er last van tussen de maaltijden. Is er wel een lichamelijke oorzaak, dan voelt u het vooral tijdens de maaltijd. Ook kan de stem schor of hees zijn. De oorzaken van het brokgevoel leest u verderop in deze folder.

Oorzaak

Tijdens het slikken, maar ook bij schrapen en kuchen, worden bepaalde keel- en halsspieren aangespannen.

U kunt dat bijvoorbeeld zien aan de adamsappel (het vooruitstekende, bovenste gedeelte van het strottenhoofd). Deze gaat bij de slikbeweging op en neer. Als de spieren gespannen blijven, kunt u een brok in de keel voelen. Als u minder gespannen bent, heeft u vaak minder last.

Het brokgevoel kan ook aanvoelen als een slijmgevoel in de keel. Het neusslijmvlies produceert elke dag veel slijm, dat regelmatig wordt doorgeslikt.

Hierbij komt ook nog het speeksel. Samen is dat een paar liter vocht per dag. Dit slikken we door zonder het te weten. Maar als u zich deze productie van slijm en vocht bewust wordt, kunt u dit als een brokgevoel ervaren.

Wat gedaan kan worden

Het is vaak al een opluchting wanneer de keel-, neus- en oorarts geen lichamelijke oorzaak vindt. Dan verdwijnt de klacht vaak vanzelf. Dit vindt meestal geleidelijk plaats, af en toe heeft u er nog last van. Na enkele weken tot maanden is het brokgevoel weg.

Bij spanningen en problemen kunt last krijgen van verschillende lichamelijke klachten. De ene persoon krijgt bijvoorbeeld rugklachten of hoofdpijn, de ander een brokgevoel.

Uw huisarts kan helpen uw probleem onder woorden te brengen en zo nodig een andere hulpverlener inschakelen.

De logopedist kan ook behulpzaam zijn bij het bestrijden van de klachten. U krijgt dan oefeningen waarbij u leert de keel- en halsspieren beter te ontspannen.

Verdwijnt het brokgevoel niet of komen er klachten bij, vraag dan een nieuw onderzoek aan. Soms heeft een klacht die op brokgevoel lijkt, namelijk wel een lichamelijke oorzaak.

Lichamelijke oorzaken

Het brokgevoel kan een bijkomende klacht zijn van een lichamelijke aandoening. De meest voorkomende oorzaken zullen hierna worden besproken. Meestal zijn er bij zo'n aandoening ook andere klachten, zoals moeite om vaste voeding te eten, keelpijn, oorpijn of heesheid.

Uw keel-, neus- en oorarts zal dan ook eventuele andere oorzaken proberen op te sporen. Belangrijk is dat dan met een beperkt onderzoek de oorzaak wordt gevonden, zodat u zo snel mogelijk uit de onzekerheid bent en de behandeling kan beginnen. U kunt last hebben van een brokgevoel bij:

- **Allergie**

Allergie voor met name de huisstofmijt, deze zit in huisstof, en leidt meestal tot een verstopte neus. Maar u kunt ook last krijgen van uw keel: een schraal, jeukend of brokgevoel.

- **Angina Pectoris**

Door onvoldoende doorstroming van het bloed in de kransslagaderen van het hart ontstaat bij lichamelijke inspanning pijn op de borst en/of pijn, die uitstraalt naar de linkerarm. Heel soms geeft inspanning alleen een brokgevoel.

- **Slijtage van de halswervels**

Op oudere leeftijd worden de randen van de halswervels aan de voorkant wat dikker. Omdat de slokdarm tegen de voorzijde van de halswervels aanligt, kunnen deze verdikkingen een brokgevoel geven.

- **Een kwaadaardige aandoening (keelkanker)**

Hierover maakt men zich vaak de meeste zorgen. Een kwaadaardige aandoening van het slijmvlies van de keel, het strottenhoofd of de slokdarm komt gelukkig zelden voor. De kans hierop is wel groter bij langdurig roken en gebruik van overmatig alcohol. Heeft u bij het brokgevoel ook last van stemverandering, keelpijn, moeite met eten, gewichtsverlies en oorpijn, dan is onderzoek door een keel-, neus- en oorarts binnen zes weken na het begin van de klachten noodzakelijk.

Een kwaadaardige aandoening kan bij het eerste onderzoek meestal worden ontdekt.

- **Chronische keelontsteking**

Hiervan is sprake als het slijmvlies in de keel langdurig wordt geprikkeld door neus- en neusbijholtenproblemen, maagzuur, prikkelende stoffen of droge lucht.

Bij bepaalde ziekten, zoals suikerziekte en bloedarmoede, kan het slijmvlies chronisch ontstoken zijn. Hierbij zijn ook klachten van een gevoelige plek in de luchtpijp, kriebel in de keel, hardnekkig hoesten, branden, neiging tot schrapen en lastig slikken.

Roken, alcohol, koffie en sterk prikkelende stoffen (bijvoorbeeld pepermunt, drop en chocolade) houden deze klachten in stand, al lijken ze tijdelijk verlichting te geven. Dat is echter maar schijn.

- **Neusbijholtenontsteking**

Een ontsteking van de neusbijholten kan door extra ontstoken slijmafscheiding de keel irriteren, zodat een brokgevoel ontstaat. Bijkomende klachten zijn soms hoofdpijn, snot, neusverstopping en reukverlies.

- **Vergrote schildklier**

De schildklier ligt pal voor en onder het strottenhoofd. Een vergrote schildklier kan soms zo tegen het strottenhoofd drukken dat dit merkbaar wordt als een brokgevoel. Vaak zijn er ook bijkomende klachten van een te traag of te snel werkende schildklier.

- **Spierspanning van de slokdarmingang**

De slokdarmingang is een kringspier die bij een aantal patiënten een te hoge spanning heeft. Dit kan als een brokgevoel worden ervaren. Schrapen van de keel en kuchen verhoogt juist deze spanning en zorgt dat de klacht blijft bestaan.

Bij mensen met een middenrifbreuk werkt het klepmechanisme tussen slokdarm en maag niet goed. Hierdoor kan maagzuur in de slokdarm omhoog komen.

Om te voorkomen dat er maagzuur in het strottenhoofd en de luchtpijp komt, ontstaat een hogere spanning in de kringspier van de slokdarmingang. Dit geeft een brokgevoel.

- **Aanlegstoornis van het strottenhoofd**

Bij sommige mensen kunnen de stembanden zich soms niet goed sluiten. Hierdoor is de stem niet krachtig genoeg, zodat de stem gemakkelijk wordt geforceerd. Naast een brokgevoel klaagt men dan soms ook over een hese stem of een onvoldoende krachtig stemgeluid.

- **Spierspanning van het strottenhoofd**

In en rondom het strottenhoofd lopen spiertjes, onder andere die van de stembanden. Bij verkeerd stemgebruik wordt een deel te intensief gebruikt. Dit kan een brokgevoel geven.

- **Vergrote tongamandel**

Helemaal achter op de tong bevindt zich de tongamandel. Door deze ligging is de tongamandel meestal niet direct in de keel zichtbaar. Als in het verleden de keelamandelen zijn verwijderd, komt het een enkele keer voor dat de tongamandel groeit.

Deze vergrote tongamandel kan dan een brokgevoel geven. Dit brokgevoel kan ook ontstaan als de tongamandel chronisch ontstoken is. Bij een ontsteking kunnen er ook andere klachten zijn zoals keelpijn, een vieze smaak en koorts.

- **Zenkers Divertikel**

Door een zwakke plek tussen de spieren van de slokdarmingang ontstaat een zogenaamde 'blindzak'. Hierdoor kunnen klachten ontstaan van moeilijk slikken, het terugkomen van doorgeslikt voedsel, borrelende geluiden aan de hals, slijm in de keel, vermagering, slechte adem, verslikken en hoesten bij liggen.

Tot slot

Denkt u eraan bij ieder bezoek aan het ziekenhuis een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, rijbewijs) en uw zorgverzekeringspas mee te nemen. Zijn uw gegevens (verzekering, huisarts etc.) gewijzigd, geeft u dit dan door bij de Patiëntenregistratie in de hal op de begane grond van het ziekenhuis.

Wij stellen het op prijs als u zich tijdig meldt voor de afspraak.

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan de baliemedewerker van de polikliniek.

Bent u van mening dat bepaalde informatie in deze folder onduidelijk is of mist u informatie, dan vernemen wij dat graag. U kunt hiervoor contact opnemen met de polikliniek KNO.

De polikliniek KNO Alrijne Ziekenhuis Leiden heeft routenummer 17 en is van maandag tot en met vrijdag telefonisch te bereiken via 071 517 8474 tussen 08.30 en 16.30 uur.

De polikliniek KNO Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp heeft routenummer 19 en is van maandag tot en met vrijdag telefonisch te bereiken via 071 582 8051 tussen 08.30 en 16.30 uur.

De polikliniek KNO Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn heeft routenummer 44 en is van maandag tot en met vrijdag telefonisch te bereiken via 0172 467 051 tussen 08.30 en 16.30 uur.

Over Alrijne Zorggroep

Op onze locaties in Leiden, Leiderdorp, Alphen aan den Rijn, Katwijk en Sassenheim, bieden wij de beste zorg dichtbij aan iedere patiënt. En dat doen we samen: met patiënten die de regie over hun eigen leven voeren, met deskundige en betrokken medewerkers, in samenwerking met huisartsen en andere zorgverleners.

Voor meer informatie over Alrijne Zorggroep kunt u terecht op www.alrijne.nl.

Volg ons ook op Twitter, Instagram en Facebook.

Geef uw mening!

Op www.zorgkaartnederland.nl kunt u aangeven hoe u de zorg in Alrijne Ziekenhuis heeft ervaren. Op deze manier kunt u ons helpen de kwaliteit van zorg nog verder te verbeteren.